

SPRÁVA A FUNGOVÁNÍ ČCE

Členové sboru starší 18 let si ze svého středu volí staršovstvo, které řídí práci a službu sboru. Všele sboru stojí laický představitel (kurátor/ka) a farář/ka. Farářku či faráře si sbor povolává zpravidla na deset let. Sborny jsou sdruženy v senioráty, které umožňují např. setkávání se jednotlivých generačních skupin z různých sborů v blízkém okolí.

Nejvyšším orgánem Českobratrské církve evangelické je synod, na kterém jsou zastoupeny prostřednictvím volených zástupců všechny sbory. Členy synodu jsou rovným dílem laici a duchovní. Synod rozhoduje nejen o otázkách správních a hospodářských, ale i o orientaci církve a jejím učení. Mezi zasedáními synodu řídí ČCE šestičlenná synodní rada. Budoucí faráři a faráři ČCE jsou vzděláváni na Evangelické teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

Církev žije z dobrovolných darů a sbírek. Komunistický stát chtěl mít církve a jejich pracovníky pod kontrolou, proto jim zakázal pedagogickou i charitativní činnost, zbavil je majetku (kterého ovšem evangelické církve měly jen ne-

patně) a zavázal se vyplácet mzdu duchovním. Počátkem 90. let 20. století ČCE vědomě vykročila na cestu k ekonomické soběstačnosti. Každý sbor dnes přispívá prostřednictvím tzv. personálního fondu na platy zaměstnanců církve a zcela financuje svůj provoz. Během příštích sedmnácti let by měl postupně stát zcela přestat církvím na platy farářů a farářek přispívat. Jednotliví členové sboru tedy platí (posílají) sboru pravidelné i jednorázové příspěvky na jeho činnost, ale také konají sbírky např. na pomoc při různých přírodních katastrofách.

Změny po roce 1989 umožnily církvi vyjít z „hradeb kostelních zdí“. ČCE dnes vysílá své pracovníky do armády, do nemocnic, sociálních zařízení, věznic. Také se podílí na náboženském vysílání veřejnoprávních médií. Kromě toho vydává ČCE několik časopisů a má vlastní nakladatelství. V roce 1990 bylo obnoveno i evangelické školství. Evangelická akademie spravuje několik škol různého typu, od základních až po vyšší odborné, včetně hudební konzervatoře.

VÍRA

Věříme, v Boha, který dal život. Ježíš učil lidi tohoto Boha oslovovat a zároveň se jim pokoušel ukázat, že Bohu se budeme zodpovídat z toho, jak žijeme, ale že nás vůbec nechce soudit či trestat. V Ježíšově příběhu se také projevilo, že lidé o Boha a jeho rady, jak život prožít smysluplně a s ohledem na lidi kolem nás i krajinu, moc nestojí. Lidé (jako my) jej nechali popravít, vadil jim. O Velikonočních prožili Ježíšovi učedníci, že smrt nemusí mít poslední slovo. Křesťané také věří, že Pán Bůh lidem může vlévat novou sílu, pomáhat jim, ukazovat cestu.

Církev by měla být společenstvím, kde se čtou biblické příběhy. Lidé tu mají spolu mluvit o tom, jak se jimi, resp. Pánem Bohem, v životě nechávat inspirovat. Také se v ní lidé mají modlit, navzájem těšit, smát, ale i se nebát plakat. Církev se však nesmí nikdy starat jen o sebe, své členy a fungování.

Proto provozuje např. Diakonii ČCE, což je druhá největší nestátní nezisková humanitární organizace. Diakonie ČCE sdružuje a koordinuje práci několika desítek zařízení, mezi kterými jsou domovy odpočinku ve stáří, chráněné dílny, stacionáře, hospic, linka důvěry, denní krizové centrum ad.

ČESKOBRATRSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ V NOSISLAVI

POČÁTKY

Učení Jana Husa a jeho pokračovatelů našlo záhy příznivce i na Moravě. V nosislavském kostele sv. Jakuba Většího sloužili od šedesátých let 16. století evangeličtí duchovní, kteří nezřídka studovali přímo ve městě Martina Luthera, v německém Wittenbergu. Od roku 1571 byla Nosislav uváděna jako sídlo luterského děkanství. Pod nosislavského děkana spadaly i další obce a městyse, např. Pohofelice a Velké Němčice.

Již v polovině 16. století existoval v nedalekých Židlochovicích sbor Jednoty bratrské těšící se ochraně pánů Pernštejnů, ve kterém působil básník, překladatel a theolog Jiří Střejc (1536–1599).

Od roku 1583 měla v Nosislavi svůj dvůr (v místech dnešních domů 68, 69 a 70) také početná německy mluvící komunita novokřtěnců, výborných řemeslníků, stavitelů, ranhojičů a vinařů. Novokřtěnci (u nás někdy označovaní jako habáni či hutterité) toužili reformaci 16. století dotáhnout důsledněji i do životní praxe, tak jak ji naznačuje Nový zákon, mj. tedy odmítali soukromé vlastnictví a jakékoliv násilí.

KACÍŘI

Nedlouho po bitvě na Bílé hoře (1620) museli Moravské markrabství opustit i nosislavští evangelici a novokřtěnci. Ne všichni příznivci reformace však skutečně odešli.

Protestanti z Nosislavi i okolí se již během třicetileté války naučili chodit na evangelické bohoslužby do Horních Uher, zejména do slovenské Reci, odkud si také pašovali zpěvníky, postily (sbírky kázání), modlitební knihy i bible, a postupně přenesli prožívání své víry do domácností, ale také do nedalekých polních tratí, z nichž jedna dodnes nese příznačné jméno Kacířky.

Naprostou výjimečnou byla dvojí úspěšná žádost nosislavských poddaných o vystěhování do Uher „pro víru“. V roce 1743 odešlo z Nosislavi šest evangelických rodin a v roce 1750 se to podařilo dokonce takřka čtyřem desítkám lidí.

V květnu 1781 předložili na židlochovickém zámku Nosislavané Václav Samson a Matyáš Gold rozsáhlou a biblickými citáty prokládanou žádost, „aby to víry naše vyznání přijíti mohlo“, resp. list, ve kterém se císaři Josefu II. pokoušeli vyložit, že nejsou „nějací bludní a bez pravdy Boží lidé“, nýbrž že jejich je „gruntovní úhelný kámen sám Ježíš Kristus“ a že svou víru již nechtějí skrývat. Za tuto troulalost byli potrestáni čtyřtýdenní prací v okovech na panském a žádost jim byla vrácena roztržená a s komentářem, že panovník jakoukoli „náboženskou svobodu“ zavést nemíní. Nakonec byl ještě v témže roce, 13. října, vydán tzv. Toleranční patent, který císařovým poddaným umožňoval vystoupit z římskokatolické církve a založit sbor církve luterské či reformované.

REFORMOVANÁ CÍRKEV

Nosislavský reformovaný sbor byl povolen vrchností už v prosinci 1781. Patřili do něj i evangelici z širokého okolí (Přibic, Žabčic, Vojkovic, Blučiny, Přisnotic, Ivaně, Měnina, Uherčic), ale také z Nikolčic, Miroslavi či Brna, kteří se až v průběhu dalšího století domohli zřízení vlastních sborů.

V úterý 8. dubna 1783 začali evangelici (helvíti, reformovaní), kteří se doposud scházeli po stodolách, se stavbou modlitebny, fary a školy. Zakoupili si pro to místo se starou presovnou (č. 156 naproti dnešnímu kostelu).

Prvním reformovaným pastorem v Nosislavi se stal osvícenec Michal Blažek (1753–1827) z hornouherské Senice, vysoce vzdělaný potomek českých náboženských exulantů, spisovatel, překladatel, který byl císařem 13. října 1784 jmenován prvním superintendentem moravských reformovaných sborů.

Základní kámen ke kostelu byl položen 15. října 1872. Architektonický projekt vypracoval jeden z předních českých reprezentantů neogotiky František Schmoranz (1814–1902) ze Slatiňan. Aby stavbu uspisili a zlevnili, pomáhali evangelici najatým zedníkům vlastními silami i koňskými povozy. O čtyři roky později, 8. října 1876, byl kostel slavnostně posvěcen. Při obou válkách přišel sbor o zvony, takže dnes je z věže slyšet pouze jediný.

Od tolerance až do roku 1922 provozovali evangelici v Nosislavi školu a v Husově domě (Masarykova 137), který sbor zakoupil roku 1912, byl umístěn v letech 1914 až 1926 sirotčinec. Dnes se v něm konají bohoslužby v zimním období.

ČESKOBRATRSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ

17. prosince 1918 se stali nosislavští evangelici součástí Českobratrské církve evangelické (ČCE), která sdružila české a moravské reformované i luterské sbory a zároveň se přihlásila k české reformaci.

Sbor přestál obě totality 20. století. 6. července 1942 zemřel v koncentračním táboře Mauthausen varhaník sboru Jaroslav Vedra (narozen 1911). Komunistická diktatura sbor a jeho kazatele pak ohrožovala existenčně, přičemž se jí zejména přičila rozvinutá práce s mládeží. V listopadu roku 1989 vzniklo na evangelické faře nosislavské Občanské fórum.

ČCE je tedy spojenou (unionovanou) reformační církví, která nepřerušenu tradici vyrůstá z české reformace a z jejího setkání se světovými reformátory (Martinem Lutherem a Janem Kalvínem).

Vzájemný rozhovor těchto tradic se odráží také v jejím učení. Svou víru formuluje nejen starokřesťanskými vyznáními, ale i domácím Bratrským (1535) a Českým vyznáním (1575) a vyznáními světové reformace, totiž Augsburgským (1530) a Helvetským (1566).

ČCE se profiluje jako otevřené společenství, které zahrnuje mnohé typy křesťanské zbožnosti. Zároveň je ovšem ČCE aktivní v ekumenickém hnutí, které hledá způsoby sblížení v minulosti rozdělených křesťanských církví.

EVANGELICKÝ SBOR V NOSISLAVI DNES

V současné době je evangelický sbor v Nosislavi poměrně živým společenstvím s rozsáhlou diasporou (mj. dvě kazatelské stanice – Přibice a Přisnotice). Má přibližně pět set členů. Jsou v něm zastoupeny a aktivně činné všechny generační skupiny.

Kromě nedělních dopoledních bohoslužeb (v devět hodin) a odpoledních nešpor, svateb a pohřbů se ve sboru konají biblické hodiny pro dospělé (společně čtení a promyšlení), biblické hodiny pro děti, schází se mládež, třicátníci, střední generace, starší generace, pěvecký sbor,

kapela, lidé se připravují ke křtu ad. Sbor pořádá koncerty, přednášky, divadelní představení, tábory, společné pobyty a zájezdy. Od roku 2005 při něm funguje Mateřské centrum Nosislávek, které nabízí pestrou škálu pravidelných i nepravidelných činností a aktivit pro rodiče a předškolní děti. V současné době (konec roku 2013) připravuje sbor spolu s Diakonií ČCE výstavbu Chráněného bydlení pro seniory. Na někdejší zahradě Husova domu by měl vyrůst malý domov pro lidi, kteří už potřebují nějakou pomoc v péči o sebe.

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Nosislavi
Masarykova 156, 691 64 Nosislav
<http://nosislav.evangelnet.cz/>
email: nosislav@evangelnet.cz
číslo bankovního účtu: 2900034096/2010

PODPORIL JIHOMORAVSKÝ KRAJ